

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Anton Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci obvineného **M. L.** pre trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2010 v Bratislave rozhodol o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. októbra 2009, sp. zn. 7 To 73/2009

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **M. L.** sa **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach podľa § 256 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 zamietol odvolanie obžalovaného **L.** proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 15. januára 2009, sp. zn. 1 T 199/2004 ako nedôvodné.

Vyššie uvedeným rozsudkom boli obžalovaní **M. L.** a **E. I.** uznaní vinnými zo skutku, ktorý spáchali tak, že

1/ obžalovaní **M. L.** a **E. I.**

v mesiaci apríl 2003 presne nezisteného dňa a času po predchádzajúcej vzájomnej dohode v okrese **S.** zorganizovali a následne zabezpečovali transport 10 osôb – ilegálnych migrantov ázijského pôvodu – mužov, všetkých bez osobných dokladov totožnosti, s cieľom dopraviť ich k západnej hranici Slovenskej republiky, pričom mali vedomosť o tom, že títo nelegálne prekročili štátnu hranicu medzi Ukrajinou a Slovenskou republikou

tým spôsobom, že obžalovaný E. I. zapožičal osobné motorové vozidlo zn. O. O. EČ M. P. B. a následne dňa 21.4.2003 o 6,00 hod. medzi obcami P. a R. H., okr. S., pri chate bývalej Okresnej správy ciest Michalovce na základe pokynu obžalovaných od nezistených osôb prevzali a s ďalšími nestotožnenými členmi skupiny nechali nastúpiť do osobných vozidiel zn. S. I. EČ M., červenej farby 6 osôb, ktoré vozidlo riadil M. S. a do vozidla zn. O. O. EČ M., ktoré riadil P. B. nastúpili 4 osoby a tieto vozidla s nelegálnymi migrantmi doprevádzali na osobnom motorovom vozidle obžalovaný M. L. a na ďalšom osobnom motorovom vozidle obžalovaný E. I., obidvaja ako vodiči, pričom počas doprovodu vodiči s nelegálnymi migrantmi dostávali inštrukcie od obžalovaných prostredníctvom mobilného telefónu a o trase s týmito nelegálnymi migrantmi sa navzájom informovali aj obidvaja obžalovaní, tiež prostredníctvom mobilného telefónu. Avšak pri jazde na ul. H. v M., smerom na S., pred benzínovou pumpou S. boli toho istého dňa okolo 06,50 hod. vodiči P. B. a M. S. zastavení a následne kontrolovaní hliadkou polície 00 PZ v Michalovciach.

2/ obžalovaný E. I.

Potom čo dňa 14.7.2005 okolo 16,00 hod. od nezistenej osoby v obci R. H., okr. S., prevzal celkom 5948 ks krabičiek zahraničných cigariet zn. B. neoznačených kontrolnými známkami SR, ale ukrajinskými kolkovými známkami v celkovej predajnej cene najmenej 291.452,-Sk, ktoré naložil do zapožičaného osobného motorového vozidla zn. M. B. X. EČ S.. Tieto zahraničné cigarety sa pokúsil spoločne s, t.č. už nebohým, M. Č. previesť na nezistené miesto do M., hoci vedel o tom, že uvádzanie zahraničných cigariet neoznačenými kontrolnými známkami SR do obehu na našom území je v rozpore s ustanoveniami § 9 ods. 2, § 10 ods. 1 písm. a/Zákona NR SR č. 106/2004 Z.z. o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov a dovoz a prevoz takto neoznačených cigariet oslobodených od dane je limitovaný ustanovením článku 46 NR EHS č. 918/83, pričom k nezákonnému uvedeniu týchto zahraničných cigariet do obehu nedošlo len preto, že toho istého dňa o 16,30 hod. bolo toto vozidlo kontrolované za obcou N. R., okr. S. príslušníkmi PPZ, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prešov a príslušníkmi OHK Sobrance, ktoré prevážané cigarety vo vozidle objavili a zaistili.

Tým spáchali v bode 1/ trestný čin Nedovolaného prekročenia štátnej hranice a prevádzachstva podľa § 171a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 a obvinený E. I. v bode 2/ aj trestný čin

porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § X. ods. 1 Tr. zák. v súbehu s trestným činom porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 148c ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006.

Obžalovanému L. uložil okresný súd podľa § 171 a/ ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 31. augusta 2003 trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 mu súd výkon uloženého trestu podmiennečne odložil a podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 určil skúšobnú dobu v trvaní jedného roka.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach podal dovolanie obžalovaný L. prostredníctvom obhajcu písomným podaním z 13. mája 2010, doručeným Okresnému súdu Michalovce 14. mája 2010.

Za právny dôvod dovolania označil dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a i/ Tr. por.

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vidí v tom, že povinnosťou odvolacieho súdu v rámci doplnenia dokazovania bolo oboznámiť procesné strany s príkazom na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činnosti obžalovaného M.. L., a nie prečítaním správy Krajského súdu v Košiciach I SprV/928/2009.

Keďže súd prvého stupňa neoboznámil procesné strany s príkazom na odpočúvanie, tak nemohol následne vykonať ako dôkaz oboznámenie prepisov telefónnych hovorov.

Nahliadnutím do spisu na Okresnom súde v Michalovciach dňa 13.05.2010, vec vedená pod sp. zn. 1 T/199/04 obhajca obvineného zistil, že v tomto trestnom spise sa žiadny príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činnosti obžalovaného M.. L. nenachádza. Tvrdí, že takýto príkaz súdu na odpočúvanie ako dôkaz musí byť súčasťou spisu. Vyšetrovateľ bol povinný takýto dôkaz so spisom predložiť prokurátorovi, tak ako je to uvedené v ustanovení § 166 ods. 3, posledná veta, Tr. poriadku. Každý dôkaz musí byť zoradený a očíslovaný. V spise na čl. 390 sa nachádza len obálka, v ktorej sa nachádzajú

prepisy telefónnych hovorov zaznamenané na CD nosiči. Príkaz na odpočúvanie sa v tejto obálke nenachádza.

Keďže v spise sa nenachádza príkaz, resp. súhlas súdu na odpočúvanie, tak tvrdí, že prepisy telefónnych hovorov uskutočnené medzi M. L. a E. I. sú nezákonné.

Podľa § 88 ods. 3 Tr. poriadku príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činnosti sa musí vydať písomne a odôvodniť, a to osobitne na každú účastnícku stanicu.

Keďže v spise absentuje príkaz na odpočúvanie, tak možno predpokladať, že vôbec neexistuje, a ak existuje, tak neobsahuje náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, t.j. riadne zdôvodnenie.

Aj podľa názoru ústavného súdu nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že príkaz a súhlas musia byť odôvodnené v každom prípade, či už boli vydané na základe Trestného poriadku alebo na základe iného zákona. Neobstojí odôvodnenie príkazu alebo súhlasu len formálne. Súd musí také rozhodnutie riadne odôvodniť a uviesť tu konkrétne skutočnosti, ktoré viedli k ich vydaniu, (viď Nález Ústavného súdu zo dňa 14. júna 2006, sp. zn. I. US 274/05-73, strana 10 a 11).

Navyše prepisy telefónnych hovorov medzi L. a I. nič nepotvrdzujú, lebo I. len žiadal informáciu od L., či sú na ceste policajti. V ten deň bol veľkonočný pondelok a L. si myslel, že uvedenú informáciu žiada len preto, že požil alkoholické nápoje a chce sa vyhnúť policajnej hliadke. V týchto rozhovoroch nie je žiadna reč o migrantoch.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tento uplatňuje dovolateľ vo vzťahu ku zákonnému znaku členstva v organizovanej skupine použitému v tomto prípade ako okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby podľa písmena a/ odseku 2 § 171a Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006.

Písomné dovolanie v tomto rozsahu uvádza, že v spise sa nenachádza jediný dôkaz, ktorý by usvedčil M.. L., že je členom organizovanej skupiny. P. B. a M. S. v prípravnom konaní aj v konaní pred súdom zhodne potvrdili, že M.. L. nepoznajú a nikdy s ním v žiadnom kontakte neboli. Aby išlo o organizovanú skupinu, musí byť preukázaná del'ba

práce, plánovitost', koordinovanosť, atď. Vo vzťahu k M. L. nič také preukázané nebolo. Z uvedeného dôvodu menovaný nemôže byť páchatel'om trestného činu podľa § 171a ods. 2 písm. a/ Tr. zákona.

Na základe uvedeného dovolateľ žiada, aby dovolací súd rozsudkom podľa § 386 ods. 1 Tr. poriadku vyslovil porušenie zákona, a to ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/ a i/ Tr. poriadku. Súčasne žiada, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. poriadku dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, tiež rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec na nové prejednanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd ako dovolací súd predbežne preskúmal vec v zmysle § 378 Tr. por. a konštatoval, že dovolanie je proti napadnutému rozhodnutiu prípustné (§ 368 Tr. por.), bolo podané včas a na zákonom určenom súde (§ 370 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 Tr. por.) a označuje chyby konania a právny dôvod dovolania (§ 374 Tr. por.)

Zároveň však už pri predbežnom prieskume zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom), jeho uplatneniu v prerokúvanej veci bráni ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por.

Podľa tohto ustanovenia dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

K takémuto namietaniu okolností uplatnených dovolateľom ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. v predchádzajúcich štádiách konania vrátane konania o odvolaní však nedošlo.

Obvinený totiž v podanom odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Michalovce (ani v predchádzajúcom priebehu konania) nenamieta nezákonnosť vykonania dôkazov

(čítanie prepisov odposluchov telefonických hovorov) a teda porušenie práv obvineného (obhajoby) v tomto smere. Naopak, tvrdí, že súd vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil v zmysle § 2 ods. 5, ods. 6 a ods. 12 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 a polemizuje s jeho skutkovými závermi vo vzťahu ku konkrétnemu obsahu telefonických rozhovorov (má z nich vyplývať len podozrenie, nie dokázanie spáchania skutku ako trestného činu).

To činí aj v podanom dovolaní (navyše však už popri tom namieta aj nezákonnosť vykonania týchto dôkazov).

S takýmto hodnotením dôkazov dovolací súd nepolemizuje, nakoľko v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku. Musí však konštatovať, že pre úspešné uplatnenie dovolateľom použitého dovolacieho dôvodu nevyhnutná podmienka predchádzajúceho uplatnenia namietanej okolnosti v odvolacom konaní (§ 371 ods. 3 Tr. por.) nie je splnená. Keďže prepis odposluchov telefonických hovorov bol na hlavnom pojednávaní čítaný, možná absencia príslušného súdneho príkazu na ich realizáciu bola okolnosťou, známou obvinenému už v pôvodnom konaní (a v nadväznosti na to aj možný nedostatok odôvodnenia tohto príkazu).

Bez ohľadu na vyššie uvedené však platí, že okolnosť vydania príkazu na odpočúvanie z vlastnej iniciatívy (teda mimo odvolacích námietok) overoval Krajský súd v Košiciach príslušnou správou s pozitívnym výsledkom. Táto navyše podľa svojho obsahu nemôže byť podkladom pre tvrdenie, uvedené v dovolaní, a to že príkaz nie je odôvodnený (správa len konštatuje jeho vydanie).

V dôsledku nedostatku postupu predchádzajúceho podaniu dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por. dovolací súd ani túto naposledy uvedenú (nedostatok odôvodnenia príkazu) a v konaní pred odvolacím súdom ani v predchádzajúcom konaní taktiež nenamietanú okolnosť nemôže preskúmať. Podotýka však, že čo sa však týka vecnej odôvodnenosti nariadenia odpočúvania, je z obsahu vykonaného dokazovania zrejmé, že obsah rozhovorov sa vzťahoval k predmetnému skutku (samotný dovolateľ pripúšťa, že vyvolával podozrenie z jeho spáchania ako trestného činu). Hodnotenie dôkazov a konečné skutkové zistenia v tomto smere sú potom už vecou rozhodovania v prvostupňovom a odvolacom (nie však v dovolacom) konaní.

Na to potom nadväzuje druhý dovolaním uplatnení dôvod, a to dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, resp. v rozsahu podaného dovolania ide o nesprávne právne posúdenie zákonného znaku použitého ako okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby). V rozsahu tohto dôvodu je potrebné preskúmať, či zistený skutok, popísaný vo výroku rozsudku, bol správne posúdený podľa Trestného zákona, prípadne aj v nadväznosti na použitie hmotnoprávných ustanovení iných právnych predpisov pri posudzovaní predbežných otázok. Správnosť a úplnosť zisteného skutku však nemôže podľa dotknutého ustanovenia dovolací súd skúmať a meniť.

Dovolacia námietka je tu, ako už bolo uvedené, konkretizovaná vo vzťahu ku spáchaniu činu členom organizovanej skupiny ako okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 171 ods. 2 písm. a/ v nadväznosti na § 89 ods. 26 Tr. zák. v znení účinnom v čase spáchania činu.

Tu je záver dovolacieho súdu o správnosti tohto posúdenia kladný a teda nesvedčiaci v prospech dovolania.

Podľa naposledy uvedeného ustanovenia organizovanou skupinou sa rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu, ktoré sa vyznačuje del'bou úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ich plánovaním a koordinovanosťou.

Tejto legálnej definícii zodpovedá v popise skutku v bode 1/ rozsudku Okresného súdu Michalovce (z ktorého bol uznaný vinným obvinený L.) jeho chronologický priebeh s uvedením okolností predchádzajúcej dohody páchatel'ov, zapožičania vozidla zn. O. obvineným I. B., pokynu ďalších neznámych osôb obžalovaným na prevzatie ilegálnych migrantov, súčinnosti nestotožnených členov skupiny pri ďalšom prevoze, konkrétnej súčinnosti vodičov prevádzajúcich vozidiel S. a B., doprovodnom sprievode prevádzajúcich vozidiel oboma obžalovanými a inštruovaním z ich strany vodičov prevádzajúcich vozidiel o trase prevozu.

Z uvedeného je zrejmé, že podľa tohto vymedzenia išlo o plánovanú a koordinovanú činnosť viac než troch osôb, ktorých úlohy boli vopred rozdelené, a teda skutku zodpovedá aplikácia § 89 ods. 26 Tr. zák. v príslušnom znení.

Aj v tomto prípade (rovnako ako u skôr uvedeného, súčasne uplatneného dovolacieho dôvodu) je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., preto najvyšší súd dovolanie obvineného M.. L. na neverejnom zasadnutí odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. septembra 2010

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková